

Autoritățile statului trebuie să ia măsuri concrete pentru a îmbunătăți condițiile din penitenciare în conformitate cu standardele internaționale, dar și să asigure implementarea eficientă a mecanismului compensatoriu

Astăzi, 30 iunie 2021, Asociația Promo-LEX, în cadrul unei conferințe de presă, a prezentat documentul de politici

publice cu privire la "Implementarea mecanismului compensatoriu pentru detenția în condiții precare în Republica Moldova – de la (in)eficiență la suspendare."

Analiza de politică publică descrie modul de implementare a mecanismului preventiv și compensatoriu. De asemenea, analiza prezintă esența mecanismului preventiv și compensatoriu cu privire la condițiile de detenție în Republica Moldova, evoluția și eficiența acestuia, din momentul punerii lui în aplicare în 2019 și până în prezent.

Caracterul repetitiv al cererilor depuse de reclamantii în adresa Curții Europene a Drepturilor Omului (CtEDO) contra Republicii Moldova, unde erau descrise aceleași probleme legate de condițiile materiale de detenție cum ar fi, spre exemplu, supraaglomerarea penitenciarelor, lipsa de igienă și condiții materiale adecvate, alimente insuficiente și de proastă calitate, precum și lipsa de îngrijiri medicale adecvate, a determinat Curtea să constate faptul că condițiile precare de detenție în Republica Moldova reprezintă o problemă sistemică.

Astfel, prin Legea nr. 163 din 20 iulie 2017 , au fost introduse modificări la art. 385 din Codul de procedură penală al Republicii Moldova (CPP), prin care s-a dispus suplinirea articolului cu alineatele (5) și (6), prin implementarea unui mecanism privind reducerea pedepsei penale odată cu pronunțarea sentinței de condamnare dacă prevenitul a fost deținut în condiții precare de detenție. Iar prin Legea nr. 272 din 29 noiembrie 2018 , CPP a fost completat cu noi prevederi – articolele 473/1 – 473/4, care legiferează instituția reducerii pedepsei condamnatului deținut în condiții precare de detenție. Aceste două legi au fost publicate pe 20 octombrie 2017 și, respectiv, 12 decembrie 2018, iar prevederile referitoare la noul remediu compensatoriu au intrat în vigoare la 1 ianuarie 2019.

Până la 27 martie 2021, au fost depuse un total de 10874 de

cereri legate de condițiile pretinse inadecvate de detenție, dintre care 9840 de cereri în temeiul articolului 473/2 și 1196 cereri în temeiul articolului 385/5 din CPP. Instanțele naționale au finalizat examinarea a 8151 de astfel de cereri, în timp ce restul erau încă în proces de examinare.

Prin urmare, de la intrarea în vigoare a Legii, mecanismul compensator a devenit foarte popular printre persoanele aflate în detenție în penitenciarele din Republica Moldova. Mai bine de 80 % din totalul deținuților au adresat judecătorilor de instrucție cereri prin care au solicitat aplicarea mecanismului prin reducerea termenului de pedeapsă cu închisoarea, fie oferirea unei compensații monetare.

Pe de altă parte, Guvernul a inițiat modificări ale cadrului normativ care reglementează instituția mecanismului preventiv și compensatoriu. Se prezumă că factorul care a declanșat acest proces a fost eliberarea din sistemul penitenciar a unor persoane publice.

Ministerul Justiției în colaborare cu Administrația Națională a Penitenciarelor, au elaborat un proiect de lege referitor la modificarea instituției recursului compensator, care a fost înregistrat prin cererea nr. 03/3846 din 25 mai 2020, de către Cancelaria de Stat. Proiectul de lege încă nu a fost adoptat de către Parlament.

Autorii documentului încurajează autoritățile să ia măsuri concrete pentru a îmbunătăți condițiile din închisori și facilitățile de detenție în conformitate cu *Convenția ONU împotriva torturii și altor pedepse ori tratamente crude, inumane sau degradante* și cu Regulile minime standard ale ONU pentru tratamentul deținuților.

Potrivit Avocatei Asociației Promo-LEX, Victoria Donica (Gamurari): "Statul are obligația de a nu supune preveniții și condamnații la condiții precare de detenție, dar și să asigure acestora standarde normale de izolare de societate. Cea mai

favorabilă acțiune din partea statului în vederea soluționării problemei date este de a îmbunătăți condițiile de detenție în penitenciare. Iar mecanismul compensator, vine să acopere acel prejudiciu cauzat pentru încălcarea art. 3 al Convenției.”

Documentul în format PDF poate fi accesat [aici](#)

Documentul a fost realizat în cadrul proiectului „Promovarea Drepturilor Omului în Republica Moldova, inclusiv în regiunea Transnistreană”, implementat de către Asociația Promo-LEX, cu suportul financiar al Departamentului Justiție și Drepturile Omului al [Fundația Soros Moldova](#). Opiniile exprimate în document nu reflectă neapărat punctul de vedere al finanțatorului.